g
ބައިނަލް އަޤްވާމީ އިންސާނީ ޙައްޤުތަކުގެ ދުވަހާއި ގުޅިގެން ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަން އޮފް ދަ މޯލްދިވްސްގެ ރައީސް އަލްފާޟިލް އިންސާނީ ޙައްޤުތަކުގެ އާއްމު ޤަރާރު:
އަޙްމަދު ސަލީމް ދެއްވި ޚިޠާބް
އިންސާނީ ޙައްޤުތަކުގެ އާއްމު ޤަރާރު ނުވަތަ ޔުނިވަރސަލް ޑެކްލަރޭޝަން އޮފް ހިޔުމަން ރައިޓްސް އަކީ 10
ޑިސެމްބަރ 1948ވަނަ އަހަރު އ.ދ. ގެ އާއްމު ޖަލްސާއަކުން ފާސްކޮށް ނެރިފައިވާ ޤަރާރެކެވެ. މި ޤަރާރު
އެކުލަވާލެވިފައިވަނީ ދެވަނަ ބޮޑުހަނގުރާމައަށް ފަހު އިންސާނީ ޙައްޤުތަކަށް މީހުން ހޭލުންތެރިކުރުވައި އެކަކު
އަނެކަކުގެ ޙައްޤުތައް ދެނެގަނެ އެ ޙައްޤުތަކަށް ރައްކާތެރިކުރުވުމުގެ މަޤްސަދުގައެވެ. މިޤަރާރު އެކުލެވިގެންވަނީ
30 މާއްދާގެ މައްޗަށެވެ. އަދި މި 30 މާއްދާގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ޙައްޤުތަކަކީ ކޮންމެ އިންސާނަކަށްވެސް
ލިބިދެވިފައިވާ ޙައްޤުތަކެކެވެ. މި އަހަރަކީ މި ޤަރާރު އުފަންވިތާ 60 އަހަރު ފުރޭއަހަރެވެ. އަދި މިކަން ފާހަގަ
އިންސާނުންނަކީ ކަރާމާތްތެރި ބައެއް ކަމުގައި ލެއްވެވި މާތްاله ގެ ހަޟްރަތަށް ޙަމްދާއި ޝުކުރުކުރަމެވެ. އަދި އިންސާނީ
ކުރުމުގެ ގޮތުން ދުނިޔޭގެ އެކި ކަންކޮޅުތަކުގައި ވަރަށް ގިނަ ހަރަކާތްތަކެއް ފާއިތުވި އަހަރުންފެށިގެން
ހައްޤުތަކުގެ ބިންގާ ކަމުގައިވާ އިސްލާމްދީން އިންސާނުންނަ ށް ގެނެސްދެއްވެވި މިއުއްމަތުގެ މާތް ރަސޫލާ މުޙައްމަދުޞައްލަاله ޢަލައިހި
ކުރިއަށްގެންގޮސް 10 ޑިސެމްބަރ 2008ވަނަ ދުވަސް ވަރަށް ކުލަގަދަކޮށް ފާހަގަކުރުމަށް ދުނިޔޭގެ އެކި
ވަސައްލަމަ އަށާއި އެކަލޭގެފާނުގެ އާލުއަޞްޙާބުންނަށް ޞަލަވާތާއި ސަލާމް ލެއްވުންއެދި ދުޢާކުރަމެވެ.
ކަންކޮޅުތަކުގައި މަސައްކަތްކުރަމުން އެބަގެންދެއެވެ. މިގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި މިކަންފާހަގަ ކުރުމަށް
ހަމަޖެހިފައިވަނީ 20 ޑިސެމްބަރ 2008 ވަނަ ދުވަހު ސ. އަތޮޅު ހިތަދޫގައެވެ. މިގޮތުން ދަވަހާއި ގުޅޭގޮތުން
މިއަދަކީ އިންސާނީ ޙައްޤުތަކާ ބެހޭ ބައިނަލްއަޤްވާމީ އާންމު ޤަރާރަށް 60 އަހަރު ފުރޭ ތާރީޚީ މުނާސަބަތު ދުނިޔޭގެ
ޚާއްސަ ޖަލްސާއަކާއި ކުޑަކުދިންގެ ހަވީރަކާއި އެރޭ މިއުޒިކް ޝޯވ އެއް ބޭއްވުމަށް ހަމަޖެހިފައިވެއެވެ.
އެކި ކަންކޮޅުތަކުގައި ފާހަގަ ކުރަމުންދާ ދުވަހެވެ. އ.ދ.އިން މިއަހަރުގެ ޝިޢާރުގެ ކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވަނީ، 'ކަރާމާތްތެރިކަމާ
60 ހިއުމަންރައިޓްސް ކޮމިޝަން އޮފް ދަ މޯލްޑިވްސްގެ 5ވަނަ އަހަރީ ދުވަސް
އަދުލު އިންސާފު އެންމެންނަށް'ވެ. މިޝިޢާރުގެ ދަށުން މިވޭތިވެދިޔަ އަހަރުގެ ތެރޭގައި ދުނިޔޭގެ އެކިކަންކޮޅުތަކުގައި، މިޤަ ރާރަށް
އަހަރު ފުރުމުގެ މުނާސަބަތުގައި ޚާއްސަ ހަރަކާތްތަކެއް ހިންގާފާވެއެވެ. އިންސާނީ ޙައްޤުތަކާއި ބެހޭ އާންމު ޤަރާރަކީ ދެވަނަ ބޮޑު
އިންސާނީ ޙައްޤުތަކުގެ އާއްމު ޤަރާރުގެ 60ވަނަ އުފަންދުވަސް، 10 ޑިސެމްބަރ 2008 އަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގައި
ހަނގުރާމައިގައި ހިންގި ލާއިންސާނީ އަމަލުތަކާއި ގުޅިގެން 1948ވަނަ އަހަރު އ.ދ.އިން މުޅިދުނިޔޭގެ ރުހުމާއިއެކު
ހިއުމަންރައިޓްސް ކޮމިޝަނެއް އުފެދުނުތާ 5 އަހަރު ފުރޭ ދުވަސްވެސްމެއެވެ. ދިވެހިރާއްޖޭގައި އެންމެ ފުރަތަމަ
އެކުލަވާލާފައިވާ ޤަރާރެކެވެ. މިޤަރާރަކީ ކޮންމެ އިންސާނަކަށްވެސް އެންމެ ފުރިހަމަ ގޮތުގައި ކަރާމަތްތެރިކަމާއެކު ދިރިއުޅުމަށް
ހިޔުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަނެއް އުފެދިފައިވަނީ 10 ޑިސެމްބަރ 2003 ގައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ
ލިބެންޖެހޭ ޙައްޤުތަކެއް ހިމެނޭ މުހިންމު ޤަރާރެކެވެ. އެހެންކަމުން މިޤަރާރުގައި ހިމެނޭ ޙައްޤުތައް އިސްލާމީ ޝަރީޢަތާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ޤަރާރަކުންނެވެ. ކޮމިޝަން އުފެދުނު އިރު ފުރަތަމަ ތިއްބެވީ ޖުމްލަ 9 މެމްބަރުންނެވެ2206.ގެ ނޮވެމްބަރު މަހުގެ
ޤާނޫނުއަސާސީއާއި އެއްގޮތްވާގޮތުގެމަތިން ރައްޔިތުންނަށް ހޯދައިދިނިމުގައި ސަރުކާރުން އަދާކުރަންޖެހޭ މަސްޢޫލިއްޔަތު ވަރަށް ބޮޑެ ވެ.
ޤާނޫން ނަމްބަރ 6/2006ގެ ދަށުން އިތުރު ބާރުތަކަކާއި އެކު ހިންގަންފެށި ކޮމިޝަނުގައި ތިއްބަވަނީ ރައީސަކާއި
ނައިބު ރައީސަކާއިއެކު ޖުމްލަ 5 މެމްބަރުންނެވެ. ކޮމިޝަނުގެ އެންމެ މުހިންމު ދެ މަސައްކަތަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި
އިންސާނީ ޙައްޤުތައް ރައްޔިތުންނަށް ހޯދައި ދެވޭނީ ދިމިޤްރާޠީ ނިޒާމެއް ޤާއިމުވެގެންކަމަށްވާތީ މިއަދު ދިވެހި
ހިންސާނީ ޙައްޤުތަކަށް ރައްކާތެރިނުވެގެން ކޮމިޝަނަށް ހުށައެޅޭ މައްސަލަތައް ބަލާ ތަހުޤީގުކޮށް ހައްލު
ރައްޔިތުންނަށް ލިބިފައިވާ ގިނަ ޙައްޤުތަކުގެ އަޞްލަކީ މިހާރު ރާއްޖޭގައި ޤާއިމުކުރެވިފައިމިވާ ދިމިޤްރާޠީ ނިޒާމެވެ. އަދި މިޙައްޤުތައް
ހޯދާދިނުމަށް މަސައްކަތްކުރުމާއި އިންސާނީ ޙައްޤުތަކަށް ހޭލުންތެރިކުރުވުމުގެ ޕްރޮގްރާމްތައް ހިންގުމެވެ.
ހޯދުމަށް ދިވެހިން ކުރި ބުރަ އަދި އިޚްލާޞްތެރި މަސައްކަތް މިފުރުސަތުގައި ފާހަގަ ކުރަމެވެ. ހަމައެހެންމެ 7 އޯގަސްޓް
2008ގައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޢަމަލު ކުރަން ފެށި ޤާނޫނު އަސާސީ އަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި އިންސާނީ ޙައްޤުތައް ކުރިއެރުވުމުގައި ކޮމިޝަނުން 2008ވަނަ އަހަރު ހިންގި ބައެއް މުހިންމު ކެމްޕެއިންތައް:
މިހާތަނަށް ލިބިފައިވާ އެންމެބޮޑު ކާމިޔާބީކަމުގައިވެސް ޤަބޫލުކުރަންޖެހެއެވެ. އަދި މިޤާނޫނު އަސާސީއަކީ ޙައްޤުގެ ޤާނޫނު އަސާސީ
• ކުޑަކުދިންގެ މެދުގައި ހޭލުންތެރިކަން އުފައްދާ، އިންސާނީ ޙައްޤުގެ ރޫޙުއާލަކުރުމުގެ ގޮތުން ދިވެހި
އަކަށްވީކަން އެއީ ހިޔުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަނުގެ މައްސޫލިޔަތު އަދާ ކުރުމަށް ލިބުނު ވަރަށްބޮޑު ހިތްވަރެއްވެސްމެއެވެ. އެހެންކަމުން
ރާއްޖޭގެ ހުރިހާ ކުޑަކު ދިންނަ އަމާޒުކޮސްގެން، ސްކޫލްތަކާއި ގުޅިގެން ކުރެހުމުގެ މުބާރާތެއް ބޭއްވުނެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގައި އިންސާނީ ޙައްޤުތަކުގެ ޙާލަތަށް މިއަދު ހިތްހަމަޖެހޭ ފެންވަރެއްގެ ރަގަޅުބަދަލުތަކެއް އައިސްފާވާތީ އަޅުގަޑުމެން ބާ ގެ އް ގި އި އި ސާ
މި މު ރާތު ތީމްތަ ނެ ފަ ވަނީ ން ނީ
އެކަމާ އުފާކުރަމެވެ. ޙައްޤުތަކުގެ އާއްމު ޤަރާރުންނެވެ. މިމުބާރރާތުގެ
ވަނަތަކަށް ދިޔަ ދަރިވަރުންނަށް އިނާމް ދެވޭނީ
މިއަދަކީ ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަންގެ 5ވަނަ އަހަރީ ދުވަހެވެ. ވޭތުވެދިޔަ ފަސް އަހަރުތެރޭ
ހިއުމަން ރައިޓްސް ޑޭ ފާހަގަކުރުމަށް ބާއްވާ ޚާއްސަ
މިކޮމިޝަނުން ހިތްހަމަޖެހޭ މިންވަރަކަށް އިންސާނީ ޙައްޤުތަކުގެ ހާލަތު ރަގަޅުކުރުމަށް މަސައްކަތްތަކެއް ކުރެވިފައިވީނަމަވެސް، ޖަލްސާއެއްގައެވެ.
އިންސާނީ ޙައްޤުތަކަށް މީހުން އަހުލުވެރިކުރުވައި އިންސާނީ ޙައްޤުތަކަށް އިޙްތިރާމްކުރާ ސަޤާފަތެއް އުފެއްދުމަށް ކުރަންޖެހޭ
މަސައްކަތްތައް އަދިވެސް ވަރަށްގިނައެވެ. ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަންގެ ޢަޒުމަކީ ދިވެހިރާޢްޖޭގައި އިންސާނީ ޙައްޤުތަކަށް
ޤަދަރުކޮށް، އެކަކު އަނެކަކަށް އިޙްތިރާމްކުރުމުގެ ޘަޤާފަތެއް އުފެއްދުމެވެ. މިފަދަ ސަޤާފަތެއް އުފެއްދިއްޖެނަމަ ޙައްޤުތައް ހޯދަން
• ވޯޓް ދިނުމުގެ ޙައްޤުތަކަށް ހޭލުންތެރި ކުރުވު މުގެ މަގްސަދުގައި ދިވެހި ރާއްޖޭގެ ހުރިހާ ރައްޔިތުންނަށް
މަސައްކަތްކުރާއިރު ކޮންމެމީހަކުވެސް އަދާކުރަންޖެހޭ ވާޖިބުތަކަކާއި ޒިންމާތަކެއް ވާކަން ޤަބޫލުކޮށް އަނެކުންގެ ޙައްޤުތަކައް
އަމާޒުކޮށްގެން "އަހަރެންގެ ވޯޓް، އަހަރެންގެ ޙައްޤު އަހަރެންގެ ޒިންމާ"ގެ ނަމުގައި ކެމްޕެއިންއެއް
އިޙްތިރާމްކުރާ މުޖްތަމަޢެއް މިޤައުމުން ފެނިގެންދާނެއެވެ.
ހިންގުނެވެ. މި ކެމްޕެއިންގައި ޓީވީ އަދި ރެޑިއޯ މެދުވެރިކޮށް މައުލޫމާތު ދިނުމާއި ޕޯސްޓަރ އަދި
ލީފެލްޓްވެސް ބޭނުންކުރެވުނެވެ. މީގެ އިތުރުން
އެއްވެސް ބައެއްގެ ހާލަތު ރަގަޅުގޮތަކަށް ބަދަލުކުރެވޭނީ އެކަން އެބަޔަކަ ށް ޤަބޫލުކުރެވި އެކަމަށްޓަކައި ގަދައަޅައި މަސައްކަތްކޮށް އަދި
މިއުޒިކްޝޯއެއްވެސް ބޭއްވުނެވެ.އަދި ޢާއްމުންނަށް
އެކަމަކަށް ޓަކައި ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް އެޤައުމެއްގެ ފަރުދުން ބަލައިގަނެ އަކަމަކަށްޓަކައި އެންމެންގެ އެއްބާރުލުން ލިބިގެންނެވެ.
ހުޅުވާލައިގެން ބޭއްވުނު މަޢުލޫމާތުދިނުމުގެ ސެޝަނެއް
ވީމާ މިމުނާސަބުދުވަހު ދިވެހި ރައްޔިތުންނަށް އަޅުގަޑުގެ އިލްތިމާސަކީ އަޅުގަޑުމެންގެ އާންމު ދިރިއުޅުމުގަޔާއި، އެކަކު އަނެކާއި އެކު
'ޕަބްލިކް ފޯރަމް'ގެ ނަމުގައި ބޭއްވުނެވެ.
ކުރެވޭ ހުރިހާ ބާވަތެއްގެ މުއާމަލާތުގަޔާއި، ވިސްނުމާއި ފިކުރުގަޔާއި އަދި އަންނަން އޮތް ޖީލުތައް ބިނާކުރާނޭ މިއަދުގެ
ކުޑަކުދިންނަށްދޭ ތަރުބިއްޔަތުގާ އެކަކު އަނެކަކުގެ ކަރާމާތްތެރިކަމަށް އިޙްތިރާމްކުރުމަށާއި ޙައްޤުތައް ޙިމާޔަތްކުރުމުގައި އިސްލާމީ
ރިވެތި އުޞޫލްތައް ދެމެހެއްޓުމެވެ.
އަޅުގަޑުގެ ދުޢާއަކީ އިންސާނީ ޙައްޤުތައް ޙިމާޔަތްކޮށް ކުރިއެރުވުމަށް އަޅުގަޑުމެން އެންމެން މިކުރާ މަސައްކަތް • ކުޑަކުދިންނަށް ކުރާ އަނިޔާ ނައްތާލުމަށް ދުނިޔޭގެ
ކާ ބު ބު ވެ. ފެންވަރުގައި ފާހަގަ ކުރާ ދުވަސް ކޮމިޝަނުން
މިޔާ ވެ އޭގެފައިދާ ދިވެހި އެންމެހާ ރައްޔިތުންނަށް ލިމެ
ފާ ހަ ގަ ކު ރި އެ ވެ . މި ކަ މާ ގު ޅި ގެ ން
އަތުގުޅާލުމެއްބޭއްވުނެވެ.އަތުގުޅާލުމަށް ފަހު ބޭއްވުނު
ޚާއްސަ ރަސްމިއްޔާތުގައި ސަރުކާރުގެ އިސްބައެއް
ބޭފުޅުންނާއި އަމިއްލަ ޖަމިއްޔާތަކުން ބައިވެރިވިއެވެ.